

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1147/22-S

Název	Dětský domov a Školní jídelna, Kralupy nad Vltavou, U Sociálního domu 438
Sídlo	U Sociálního domu 438, Mikovice 278 01 Kralupy nad Vltavou
E-mail	ddkralupy@gmail.com
IČ	49 521 641
Identifikátor	600 027 864
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Elena Demianová
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	U Sociálního domu 438, Mikovice Kralupy nad Vltavou
Termín inspekční činnosti	6.–8. června 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle příslušného školního vzdělávacího programu (dále ŠVP), jeho naplňování a souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Inspekční činnost na podnět dle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „domov“ nebo „školské zařízení“) v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení vykonává činnost dětského domova a školní jídelny. Školské zařízení s nejvyšším povoleným počtem lůžek 22 sídlí v čtyřpodlažní budově na okraji města. Budova není bezbariérová. V evidenci bylo k datu inspekce 22 dětí, fyzicky přítomno ve třech rodinných skupinách 20 dětí, z toho tři se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Tři děti se vzdělávají v mateřské, dvě ve střední a ostatní v základní škole. Na základě smlouvy o prodlouženém pobytu s ředitelkou domova (dále „ředitelka“) zde k datu inspekční činnosti pobývalo jedno dítě, které studuje na střední škole. Výchova a vzdělávání dětí probíhá podle školního vzdělávacího programu domova (dále „ŠVP“). Komplexní stravování poskytuje vlastní školní jídelna.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon funkce. Předložila koncepční záměr rozvoje školského zařízení pro období 2020/2024, který ve všech jeho oblastech vychází z analýzy předchozího období a předpokládaného vývoje. Stanovená strategie zařízení ve ŠVP je srozumitelná, stanovené cíle na podporu a rozvoj dětí jsou podkladem pro tvorbu ročního plánu výchovně vzdělávací činnosti a týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti jsou pestré, méně se v nich odráží cíle z programů rozvoje osobnosti dětí (dále „PROD“). Pravidla chodu zařízení jsou jasně uvedena ve vnitřním řádu. Dokumentace včetně spisů dětí je vedena v písemné podobě. Přínosná by byla elektronizace administrativy. Ředitelka nastavila systém činnosti s náročnými požadavky na práci vychovatelů s dětmi, sama je mimořádně aktivní a vstřícná jim pomoci. Na řízení školského zařízení se významnou měrou podílí vedoucí vychovatelka zejména kontrolní a hospitační činností. Předložené výstupy z kontrol poskytují zpětnou vazbu pedagogům včetně možnosti pro zkvalitnění jejich práce.

Efektivní přenos informací poskytují operativní porady vedení, každodenní kontakty ředitelky s dětmi i se zaměstnanci a pravidelné porady vychovatelů, kde mimo problematiky dětí probíhá otevřená diskuse ohledně náročnosti a dodržování pravidel při práci s dětmi. Průběžné informace mají vychovatelky k dispozici na informační tabuli a děti v rodinných skupinách. Otevřená komunikace probíhá na základě přátelských mezilidských vztahů.

Organizační struktura, vzájemná zastupitelnost s kompetencemi pracovníků je přehledně uvedena v organizačním řádu. V domově pracuje speciální pedagog-etoped na částečný úvazek, dětem je k dispozici jednou týdně. Příležitostí ke zlepšení je rozdělení pracovních pozic sociální pracovnice a účetní školského zařízení vykonávané dosud jednou osobou. Tím je omezen její časový prostor pro některé potřebné činnosti sociální práce, jako např. pravidelná komunikace se zákonnými zástupci dětí, kterou pak zastávají nad rámec svých povinností vychovatelky a ředitelka. V rodinných skupinách konají vychovatelky přímou pedagogickou práci do 20. hodiny, kdy nastupuje na noční službu jedna asistentka pedagoga. Ta dohlíží na děti ve třech poschodích, což není z hlediska případných potřeb a řešení problémů dětí optimální. Omezuje se také při příznivém počasí možnost delšího pobytu dětí venku.

Pedagogický sbor kromě ředitelky je zastoupen šesti vychovatelkami a dvěma asistentkami pedagoga. Všichni pedagogové splňují kvalifikační předpoklady. Od předchozí inspekce

2019 došlo ke změnám. Pracovní poměr ukončilo pět pedagogů, z toho dva muži, aktuálně jedna vychovatelka má stanovený termín ukončení poměru. Fluktuaci pracovníků dle sdělení ředitelky ovlivňují jejich rodinné důvody, získání výhodněji placeného pracovního místa a vysoká pracovní zátěž. Při rozhovoru inspektorek s pedagogy toto bylo potvrzeno. Příležitostí ke zlepšení je využít pro tuto oblast externí supervizi.

Přes náročné epidemiologické podmínky v posledních dvou letech další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá podle stanoveného plánu s respektováním jejich potřeb i potřeb domova. Absolvované vzdělávací webináře byly zaměřeny převážně na krizovou komunikaci, volnočasové aktivity dětí, prevenci kyberšikany, jak zvládat vztek a lhaní aj.). Většina pedagogů hodnotila semináře jako přínosné.

Od předchozí inspekční činnosti se výrazně zlepšily prostorové i materiální podmínky. Proběhla rekonstrukce vnitřních prostor, byla zbudována klubovna pro děti a obnoveno vybavení pokojů včetně uzamykatelných skříněk pro děti. Rodinné skupiny obývají samostatné prostorné byty. Nemají však stále vlastní kuchyně pro přípravu jídel, proto víkendové vaření probíhá ve školní jídelně v přízemí. Na pozemku domova jsou účelová zákoutí s bazénem. Dostatek je vybavení pro výchovné i sezónní sportovní a rekreační činnosti. Nově byl zakoupen za podpory zřizovatele pro přepravu dětí vícemístní automobil.

Finanční prostředky od zřizovatele zajišťují bezproblémový chod školského zařízení. Zřizovatel poskytl účelové finanční příspěvky na podporu rekreačních pobytů dětí a realizaci aktivit z oblasti primární prevence. Ředitelce se podařilo získat mimorozpočtové zdroje, které jsou využity na zlepšení materiálních podmínek a nadstandardních aktivit pro děti. Např. na zahradu byly zakoupeny herní prvky a rozšířen altán, pro zajištění distanční výuky zakoupeny notebooky. Z poskytnutého daru je plánován pro děti ozdravný pobyt u moře.

Pro zajištění bezpečnosti dětí vypracovala ředitelka množství interních dokumentů, zaměstnanci i děti jsou s nimi prokazatelně seznamováni. Vchod do hlavní budovy je monitorován zabezpečeným kamerovým systémem. Protiúrazová prevence je směrem k dětem účinná, o čemž svědčí za poslední dva školní roky minimální počet úrazů. V době pandemie byl provoz domova značně omezen, nikdo z pozitivně testovaných zaměstnanců s vědomím vedení do školského zařízení nedocházel. Zaměstnanci i děti se řídili ředitelkou vydaným pandemickým opatřením, zdraví dětí nebylo ohroženo.

Školní jídelna poskytuje celodenní stravování. V době školního vyučování stravování zajišťují školy, kam děti docházejí. V centrální kuchyni dle daného rozpisu děti připravují pod dohledem vychovatelky víkendové vaření. Získávají tak dovednosti při přípravě jídla a stolování. Strava je pestrá, bohatá na ovoce a zeleninu. Pitný režim je zajištěn celodenně.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Přijetí dítěte do domova probíhá ve spolupráci ředitelky, sociální pracovnice a příslušné vychovatelky. Vzhledem k absenci předchozí etopedické diagnostiky většiny dětí dochází k prodloužení adaptačního období pro stanovení pedagogické diagnostiky. Děti jsou vhodně zařazovány do skupin podle sourozeneckých vztahů, jejich speciálních vzdělávacích potřeb a věku. Z rozhovorů inspektorek s dětmi bylo zřejmé, že jsou dostatečně seznamovány se svými právy a povinnostmi.

Děti jsou vhodně vychovávány k samostatnosti, k řešení vlastních problémů a dohodě s ostatními. Režimově mají dostatek času i prostoru pro vlastní výběr činností, na kroužky mimo domov i zapojení do aktivit rodinných skupin. Z rozhovorů inspektorek s dětmi byla patrná jejich spokojenost v zařízení. S režimem jsou ztotožněny, vyhovuje jim.

Upřednostňují aktivní trávení volného času pod vedením vychovatelů. S pedagogy mají dobré mezilidské vztahy, znají svého klíčového pracovníka. Hmotně jsou v dostatečné míře zabezpečeny. Jídla mají dostatek, chutná jim. K pedagogickým pracovníkům a dalším zaměstnancům neměly žádné významné výhrady, s ponížováním či šikanou se v zařízení nikdy nesetkaly. Pokud měly problém, byl vždy akceptován a vyřešen. Děti oceňovaly angažovanost ředitelky ve zlepšování prostředí, v plánování aktivit a vstřícnosti k jejich potřebám a připomínkám. Uváděly, že, vždy si pro ně najde čas. Využívají také rozhovory s psychologem a zejména s etopedem.

Sledované činnosti korespondovaly s týdenními programy výchovně vzdělávací činnosti. Dětem jsou v rodinných skupinách přístupné, vědí, jaké činnosti je čekají i jaké mají kroužky. Kontaktem s vrstevníky v kroužcích dochází k posilování sociálních i mravních kompetencí. Vychovatelky pravidelně kontrolují výsledky dětí ve škole, plnění domácích úkolů a věnují pozornost přípravě na další den. Po splnění povinnosti byly dětem nabízeny výtvarné a pracovní činnosti, deskové hry či práce na výukových i zábavných programech na počítači. Mohly využít vlastní aktivitu a volné vycházky. Vychovatelky zohledňovaly individuální potřeby dětí, vhodně střídaly činnosti. Aktivity rozvíjely především sociální a pracovní kompetence a kompetence k učení, podporovaly jejich kreativitu, samostatnost a schopnost spolupráce. V průběhu dne probíhala otevřená vzájemná komunikace, děti se často na vychovatelky obracely, sdělovaly svoje dojmy. Hodnocení realizovaných činností a vzdělávání probíhalo průběžně a přirozeně.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení chování a výsledků vzdělávání dětí je realizováno v průběhu dne, podrobněji jednou za týden. Opatření ve výchově je zapisováno do deníku rodinné skupiny. Negativní opatření ve výchově jsou ukládána v malé míře. Pedagogové kladou důraz na vytváření dobrých vzájemných vztahů, vzniklé problémy řeší bez prodlení, případně i s odborníky. Děti mají možnost se na hodnocení podílet a vyjádřit se k němu.

PROD, včetně hodnocení jejich plnění a provedených změn, jsou zpracovány srozumitelně. Obsahují záznamy o plnění stanovených cílů v oblastech výchovy i vzdělávání. Průběžné hodnocení je zaznamenáno do deníku skupiny, to pak slouží pro hodnocení a stanovení nových cílů PROD. Dle sdělení dětí je vychovatelky s cíli seznamují.

Preventivní program vychází z analýzy rizik a má vzhledem k dětem funkčně stanovené krátkodobé a dlouhodobé cíle, zaměřené např. na smysluplné trávení volného času, předcházení závislostem a trestné činnosti. Metody a formy práce jsou speciálním pedagogem-etopedem připravovány na konkrétní oblasti a řešení problémů. Realizace preventivního programu účinně pomáhá vychovatelům při práci s dětmi. Ve sledovaném období nebyly zaznamenány žádné útoky, zcela vymizelo kouření. Děti v rozhovorech oceňovaly pestrou nabídku činností, příležitostné a víkendové akce, volné vycházky a zapojení do sportovních a kulturních aktivit mimo domov. Psychologická a etopedická intervence významně přispívá ke zpřesnění a cílenému zaměření individuální pedagogické diagnostiky a k rozvoji dítěte. Školské zařízení věnuje systematickou pozornost dětem s rizikovými poruchami chování, upřednostňovány jsou krizové intervence se snahou dát dětem šanci obstát v tomto prostředí. Aktuálně se zabývá přístupem k tzv. hraničním dětem, které prošly určitým traumatem a mají těžkosti v adaptabilitě. Ve sledovaném období z celkového počtu 24 dětí, které ukončily pobyt, byly tři po vyčerpání všech výchovných možností přemístěny do jiného ústavního zařízení. 17 dětí ve spolupráci s orgánem sociálně právní ochrany dětí (dále „OSPOD“) a zákonnými zástupci se podařilo navrátit do rodin, tři do pěstounské péče. Příprava na odchod dětí je efektivní.

Důsledné plnění školních povinností a vedení dětí k učení se odrazilo ve školní úspěšnosti, v pololetí tohoto školního roku prospělo 12 dětí s vyznamenáním. Kladné výsledky jsou pro děti motivačním stimulem.

Děti jsou podporovány v aktivním výběru školy a budoucího povolání s respektováním jejich přání, možností a schopností. V přípravě na život děti staršího školního věku a starší patnácti let se učí smysluplně hospodařit s finančními prostředky. Kapesné děti dostávají pravidelně, starší děti nárokovou částku znají. Jsou seznamovány se systémem sociální podpory, s jednáním na úřadech, péčí o své zdraví i sociální vztahy. Víkendy či prázdniny mohou trávit ve svých rodinách dle podmínek a možností zákonných zástupců. Navázána je spolupráce se dvěma hostitelskými rodinami. Domov podporuje telefonické i osobní kontakty dětí s jejich rodinami.

V přípravě na odchod ze školského zařízení jsou děti zapojovány do projektů „Mimo domov“, „Inkubátory“, které přispívají k jejich větší orientaci v životě a posilují jejich sociální kompetence. Potřeby dětí pro samostatný život při ukončování ústavní výchovy jsou individuálně zohledňovány a vyhodnocovány. Je jim poskytnuta materiální a finanční pomoc, ve spolupráci s partnery zajištěno bydlení a práce. Také domov zaměstnává dle získané kvalifikace na částečný úvazek svoje úspěšné absolventy (pracovník informačních technologií, provozní pracovník). Je to motivačním prvkem jak pro absolventy, tak i vzorem pro děti.

Školské zařízení úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními zejména při poskytování péče dětem se SVP, s diagnostickým ústavem při řešení rizikového chování dětí, s OSPOD, odbornými lékaři, psychology, školami, sociálními partnery, úřady práce a zřizovatelem. Spolupráce s partnery významnou měrou přispívá ke zkvalitňování podmínek pro výchovu a vzdělávání dětí.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Byla přijata některá opatření k odstranění nedostatků z předcházející inspekční činnosti. Výrazně se zkvalitnilo materiální vybavení domova, byly zrekonstruovány vnitřní prostory (sociální zázemí, klubovna) i školní zahrada.
- Přetrvávajícím nedostatkem je absence vlastních kuchyní v jednotlivých rodinných skupinách.

Silné stránky

- Pedagogové komunikují s dětmi přátelským způsobem, reagují citlivě na jejich individuální potřeby. Vlastním přístupem podporují prosociální chování dětí.
- Školské zařízení ve spolupráci s etopedem a psychologem identifikuje individuální potřeby dětí, z hlediska zájmu a pokroku dítěte a operativně spolupracuje s dalšími odborníky.
- Ředitelka významnou měrou využívá mimorozpočtové zdroje k rozvoji školského zařízení.
- Atmosféra ve školském zařízení posiluje pocit jistoty a bezpečí dětí, aktivity podporují rozvoj dětské osobnosti v přípravě na návrat do běžného prostředí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedaří se stabilizovat pedagogický sbor.
- Organizace práce noční služby omezuje nabídku činností.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Provázat programy rozvoje osobnosti dítěte s týdenním programem výchovně vzdělávací činnosti.
- Zavést vnitřní elektronický systém pro efektivnější přenos informací o dětech.
- Řešit organizaci služeb vychovatelů a noční asistentky pedagoga s ohledem na zajištění činností a potřeb dětí v podvečerních hodinách.
- Navýšit pracovní úvazek sociální pracovnice, zajistit externí supervizi pro optimalizaci personálního zajištění výchovy a vzdělávání.
- Pokračovat v úsilí o vyvážené zastoupení mužů a žen v pedagogickém sboru.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školského zařízení ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k termínu inspekční činnosti
2. Zřizovací listina, čj. OŠMS/1067/2001, ze dne 30. listopadu 2009 ve znění dodatků č. 1 až č. 5
3. Jmenování ředitelkou příspěvkové organizace Dětský domov a Školní jídelna, Kralupy nad Vltavou, U sociálního domu 438, čj. 098285/2018/KUSK, vydané dne 24. července 2018 s účinností od 1. srpna 2018
4. Koncepce dětského domova 2020/2024
5. Školní vzdělávací program dětského domova, platný pro školní rok 2021/2022
6. Vnitřní řád dětského domova, platný od 1. 9. 2018
7. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti 2021/2022
8. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti- květen, červen 2022
9. Spisy dětí (programy rozvoje osobnosti dětí)
10. Záznamy z porad vychovatelů 2020/2021, 2021/2022
11. Knihy denní evidence vedené ve školním roce 2021/2022
12. Pedagogické deníky 2021/2022
13. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti
14. Kniha útěků
15. Kniha stížností
16. Personální dokumentace pedagogických pracovníků-kvalifikační předpoklady

17. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní roky 2020/2021 a 2021/2022 včetně přehledu aktivit
18. Dokumentace k hodnocení ekonomických podmínek školského zařízení
19. Dokumentace k hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví dětí
20. Dokumentace k hodnocení stravování školského zařízení
21. Inspekční zpráva Čj. ČŠIS-1221/19-S
22. Výroční zpráva o činnosti dětského domova 2020/2021
23. Webové stránky: <http://ddkralupy.cz>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csic.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Paclíková v. r.

PhDr. Božena Lányová, odborník na speciální pedagogiku a psychologii

Lányová v. r.

Bc. Mária Kotvanová, kontrolní pracovnice

Kotvanová v. r.

V Liberci 29. 6. 2022

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Elena Demianová,
ředitelka školského zařízení

Demianová v. r.

V Kralupech nad Vltavou 7. 7. 2022